Машини на състоянията- Резюме

Машината на състоянията (МС) описва поведението на система чрез множество състояния и преходи между тях, предизвикани от действия или събития. Две ключови концепции: Състояния (States); Действия (Actions)

Начини за описание на машини на състоянието (state machines): 1/графично;

2/като наредени 4-ки: изброяване; използване предикати

3/ чрез специфична нотация

- pre- & post-условия
- вход (input), изход (output), изключения (exceptions)

Всяка софтуерна система може да се разглежда като МС

МС е прост математически модел - Представянето на сложните машини с по-прости (абстрактни) машини, използвайки определени техники за: нотация , абстракция: ниво на детайлизиране, модуляризация: композиция и декомпозиция

Не **съществува единен (общ) модел** за описание с МС в КН или СИ Разл.нивото на точност/абстракция

Както всеки модел, МС разглежда само тези детайли, които са моделирани.

Машина на състоянието (МС) е наредена четворка (S, A, I, d), където M = (S, I, A, d):

Състояния (S) - множество от възм. състояния (крайно/ безкрайно)

Начални състояния (I) I $\subseteq$ S (I е подмножество на S) - множество от начални състояния (крайно)

Релация на преходите (d) $d \subseteq S \times A \times S$ - Стъпка в M: всяка тройка (s,a,s') в d на M ;

Изпълнителен фрагмент е крайна или безкрайна последователност (редица) на редуващи се **състояние и действие** s0, a1, s1, a2, s3, ... така че за всеки индекс i, тройката (s_i , a_{i+1} , s_{i+1}) е **стъпка** на МС. **Изпълнение (execution)** е изпълнителен фрагмент, започващ с начално състояние s_0 на машината М

За крайно изпълнение се дефинира и крайно състояние на М;

Състоянието е достижимо - крайно състояние и крайно изпълнение; Ако **S** е **крайно множество**, то **M** е **крайна машина** на състоянието.

I и/или A могат да са безкрайни множества

Преход (стъпка): Ако (s1, a, s2) е в d, то тогава съществува отбелязана **стрелка** от s1 до s2 с **етикет а.**

Стъпка в М: всяка тройка (s,a,s') в d на М

Недетерминизъм - едно действие може да причини **непредсказуеми** алтернативни преходи от едно и също състояние в различни състояния:

d е **релация** d: S x A $\leftrightarrow$ S недетерминистична MC

 $d \in \phi$ ункция $d: S \times A \rightarrow S$, то $M \in детерминистична MC$

Изпълнителен фрагмент е крайна или безкрайна последователност (редица) на редуващи се състояние и действие е $\langle$ s0 , a1 , s1 , a2 , s3 , ... , $\rangle$, така че за всеки индекс i, тройката (si, ai+1, si+1) е стъпка на MC.

Изпълнение (execution) е изпълнителен фрагмент, започващ с начално състояние s0 на машината М.

За крайно изпълнение се дефинира и крайно състояние на М;

Състоянието е достижимо, ако е крайно състояние при някое крайно изпълнение;

Event-based пътека (trace, action-based) е последователност от действия

State-based пътека е последователност от състояния на изпълнение или последователност $\langle si \rangle$ за всяко начално състояние $si \in I$

Поведението (режим на работа) **Beh(M)** на машината М е множеството от всички пътеки на М.

Префиксът на дадена последователност е всяка начална част на тази последователност, включително и празната.

Prefix-closed (префикс-затворен) означава, че дадено множество от поведение удовлетворява следните свойства:

- -Празната пътека (Ø, означаваща липса на събития или действия) принадлежи на множеството Beh(M).
- -Ако дадена пътека принадлежи на Beh(M), то всеки неин префикс (начален сегмент от пътеката) също принадлежи на Beh(M).

-Ако множество Beh(M) отговаря на свойството "**prefix-closed**", това означава, че всяка част от дадена пътека също е валидна като отделно поведение в системата.

Пример: Ако поведението е π =(s1,a1,s2,a2,s3), тогава префиксите му са:

- () (празната последователност),
- (s1),
- (s1,a1,s2),
- (s1,a1,s2,a2,s3)

Безкрайни машини на състоянието - Машините на състоянието може да нямат краен брой състояния т.е. са безкрайни

SimpleCounter = = (
$$\{S\}$$
, $\{S0\}$, $\{inc\}$,
{ $(s, a, s'): S x \{inc\} x S | s' = s + 1\}$ }

Интерфейс на системата - наблюдаемо поведение на взаимодействието на системата със средата

Машината работи в околна среда като може или да наблюдава събитията или самата тя да предизвиква събитие.

Съществува два вида взаимодействия между средата и системата: входни и изходни действия.

Абстракция: Предствяме само някое/част от поведението на системата; Решението, какво да бъде обект на абстракция зависи от различни фактори; Външни и вътрешни действия.

Неочаквани действия - Действие, което не може да се случи, не е част от интерфейса или е, но не се реализира преход.